

10.2.2020

Valtiovarainministeriö
VN/10445/2019

Lausuntopyyntö VN/10445/2019, VM135:00/2019, 10.1.2020

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto hallituksen esityksestä laiksi Senaatti-kiinteistöistä ja Puolustuskiinteistöt-tytärliikelaitoksesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esityksestä laiksi Senaatti-kiinteistöistä ja Puolustuskiinteistöt-tytärliikelaitoksesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Hallituksen esityksessä (HE) ehdotetaan, että valtion rakennettu kiinteistövarallisuus olisi jatkossa keskitetty kahteen liikelaitosorganisaatioon: nykyiseen Senaatti-kiinteistöt -liikelaitokseen ja sille perustettavaan uuteen tytärliikelaitokseen toimimaan Puolustuskiinteistöihin. Yhdessä nämä muodostaisivat Senaatti-konsernin. Puolustuskiinteistöihin siirrettäisiin puolustusvoimien käyttämä kiinteistövarallisuus. Samalla tätä omaisuutta nykyisin hoitavan Puolustushallinnon rakennuslaitoksen toiminta siirrettäisiin valtaosin Puolustuskiinteistöihin ja joiltain osin Senaatti-kiinteistöihin. Senaatti-kiinteistöt vastaisi jatkossa valtion muiden tila-asiakkaiden palveluista.

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua mahdolliset kantansa. Ministeriö pitää kannatettavana hallituksen esityksen luonnoksessa esiin tuotua asiaa, että ehdotettu uusi järjestely ei lisää Senaatti-kiinteistöjen muiden valtioasiakkaiden toimitilakustannuksia tai heikennä niiden palveluita (HE s. 21). Sen sijaan hallituksen esityksessä ehdotettavilla muutoksilla parannettaisiin mahdollisuuksia tuottaa puolustusvoimille ja valtionhallinnon muille asiakkaille nykyistä parempaa tilapalvelua (HE s. 23).

Hallituksen esityksen luonnoksen mukaan Senaatti-kiinteistöjen tulee huolehtia hallinnassaan olevasta valtion kiinteistövarallisuudesta. Senaatti-kiinteistöjen päätehtävä on ylläpitää ja korjata nykyistä kiinteistökantaa valtion tarpeisiin. (HE s. 15) Senaatti-kiinteistöt vastaa mm. omistajan ja vuokranantajan tehtävistä, peruskorjauksista ja kiinteistökannan kunnosta (HE s. 7). Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeänä, että Senaatti-kiinteistöjen päätehtävät on tuotu esiin hallituksen esityksen luonnoksessa. Kiinteistökannan kunnosta huolehtiminen, erityisesti vanhojen ja/tai huonossa kunnossa olevien tilojen korjaaminen, on yksi olennaisimmista Senaatti-kiinteistöjen vastuulla olevista tehtävistä. Puolustusvoimilla ja muilla valtion tila-asiakkailta tulisi olla käytettävissään terveelliset ja turvalliset, toimintaa tukevat tilat, jotka omalta osaltaan edistävät

kokonaisvaltaisesti hyvinvointia. Toimitilat ovat toiminnan laadun ja tuottavuuden mahdollistaja.

Hallituksen esityksen luonnoksen mukaan nykyinen palvelumalli ei ole tuottanut puolustusvoimien kannalta riittävän selkeitä vastuita. Nykyinen hajautunut malli on ongelmallinen myös kiinteistöhallinnon toimivuuden ja kiinteistökannan arvon säilymisen näkökulmista ja on johtanut muun muassa kiinteistökannan rappeutumiseen ja korjausvelan kasvuun. (HE s. 24) Tämän perusteella liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että hallituksen esityksen jatkotyössä ja uudistuksen seurantatyössä voisi kiinnittää huomiota myös mm. siihen, kuinka tilapalvelu ml. kiinteistöjen ylläpito ja kunto ovat kehittyneet uudessa ehdotetussa toimintamallissa ja onko ehdotettu vastuunjako ollut selkein ja toimivin ratkaisu kaikista vaihtoehtoisista toteuttamisvaihtoehdoista. Nyt hallituksen esityksen toimeenpano ja seuranta -kappaleessa (s. 43) mainitaan vain Puolustuskiinteistöjen järjestelyn kustannussäästöjen seuranta.

Lisäksi hallituksen esityksen luonnoksen mukaan valtion kiinteistötoimen tavoitteena on tuottaa virastojen toiminnalle tarkoituksenmukaiset tilat mahdollisimman kustannustehokkaasti. Sillä pyritään varmistamaan kaikkia hallinnonaloja ja kokonaistaloudellisuutta ajatellen kiinteistöjen riittävä ylläpito, kiinteistöjä koskevien riskien hallinnan keskittäminen, tarvittavat investoinnit ja kiinteistöjen elinkaaren aikainen tehokas hyödyntäminen. (HE s. 18) Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että uudistuksella tulisi pyrkiä siihen, että kiinteistöjen riittävä ylläpito toimisi kiinteistöissä tapahtuvan toiminnan kehittymisen tukena. Toimitilakustannusten kokonaistaloudellisuuden arvioinnissa tulisi ottaa huomioon organisaation toiminnasta syntyvä yhteiskunnallinen vaikuttavuus eikä ainoastaan kustannussäästöt.

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole muita huomioita asiasta.

Juhapekka Ristola
osastopäällikkö, ylijhtaja

Jussi Luomajärvi
yksikön johtaja, hallintojohtaja